

ler om, at man i grundundervisningen, at man i det, der er allerallermest af på ungdomsuddannelserne, nemlig holdundervisningen, sikrer en klassekvotient, som gør det muligt for alle at blive hørt, og som gør det muligt for alle at få den bedst mulige forudsætning for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Jeg mener faktisk, at det er afgørende og nødvendigt, at man gennemfører og vedtager en maksimal klassekvotient, hvis man reelt mener det og har et ønske om at nå målet på de 95 pct.

Så vil jeg sige til De Konservative: Det bliver sagt, at hvis der er så store klasser, har skolerne et problem. Ja, skolerne har et problem; skolerne har et stort problem, nemlig med deres økonomi. Det er også derfor, at det er så vigtigt, at man får en klassekvotient på højst 24 og ikke mindst, at man sikrer, at økonomien følger med.

Så vil jeg sige til Socialdemokraterne, at jeg mener, at det er rigtig, rigtig positivt, at man nu er åben over for at indføre et loft, og det er klart, at man skal finde en finansiering. Som nævnt er det altså ifølge Undervisningsministeriet 124 mio. kr. Vi har mange bud på en finansiering på vores finanslovsforslag; det er ikke sikkert, at vi kan blive enige om dem, men man må jo så kunne blive enige om noget andet. Og det er klart, at hvis man kan blive enige om 28, vil det også være en forbedring, og så vil vi naturligvis stemme for det, selv om vi jo mener, at 24 er det bedste.

Tak for debatten. Jeg kan konstatere, at De Konservative på trods af fru Helle Sjelles underskrift altså ikke vil arbejde for en maksimal klassekvotient, og at ministerens »måske« ikke er gældende. Til gengæld kan vi også se, at Socialdemokraterne er villige til at indføre en klassekvotient på måske 28. Så der er håb forude. Tak for ordet.

Kl. 17:55

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3: Forslag til folketingsbeslutning om minimumsrettigheder for elever i folkeskolen.

Af Johanne Schmidt-Nielsen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 29.11.2007).

Kl. 17:55

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 17:56

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen vil gerne give flere penge til folkeskolen; det har vi bevist. Vi har givet meget store beløb til it i folkeskolen, til computere i 3. klasse, styrkelse af naturfag, hvor der i 2005 blev afsat over 500 mio. kr. til renovering af naturvidenskabelige lokaler og indkøb af naturvidenskabelige lærebøger. Vi har brugt penge til styrkelse af evalueringskulturen, til efteruddannelse af lærere og skoleledere, handlingsplan for læsning, og vi har givet flere penge til flere timer i dansk og historie, og for nogle år siden blev der også givet flere timer til både matematik og dansk, og frem mod 2011 har vi fået afsat 5 mia. kr. til nye initiativer i folkeskolen på de årlige finanslove, som er vedtaget indtil nu, og heraf er årligt 600 mio. kr. varige udgifter til de nævnte timer i dansk, matematik og historie. Derudover er der afsat 25 mia. kr. til medfinansiering af bedre fysiske rammer for bl.a. de kommunale folkeskoler.

Så det er ikke sådan, at vi ikke vil give flere ressourcer til skolen, det har vi bevist at vi både vil og kan.

Det er heller ikke sådan, at vi ikke vil have visse minimumsgarantier. Vi har fastlagt højere minimumstal for både dansk og matematik på de yngste klassetrin og minimumstimer gennem hele skoleforløbet for hver af de tre fagblokke: de humanistiske fag, de praktisk-musiske fag og naturfagene. Der er blevet indført bindende trin og slutmål for de enkelte fag. Og i 2006 blev der fastlagt et særligt minimumstimer for historie fra 4.-6. klassetrin, og det vil blive indfaset i de kommende år.

Så vi har altså heller ikke noget imod, at man på visse punkter strammer kravene, men bemærk, hvad det er, det handler om, når regeringen strammer kravene; det handler om indhold i undervisningen. Hvis vi indfører de minimumsrettigheder, som Enhedslisten foreslår, får vi en

gennemreguleret og centralt styret folkeskole, som vil få svært ved at tilgodese særlige lokale behov, og som vil mangle frihed til at udvikle nye organisationsformer. Især det sidste synes jeg er et stort problem.

Lad mig bare nævne et eksempel: Enhedslisten skriver, at der skal afsættes mindst 80 timer om ugen for en gennemsnitsskole med to spor og 20 elever pr. klasse – punktum. Jamen hvad nu hvis der ikke er brug for det ene sted og der til gengæld er brug for meget mere det andet sted? Så er det skidt, at kommunen har fordelt pengene fuldstændig ligeligt.

Det er bare et eksempel på, hvorfor jeg må afvise forslaget – og også fordi et tocifret milliardbeløb altså er mange penge at bruge i et enkelt lille beslutningsforslag. Et tocifret milliardbeløb!

Kl. 17:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg vil lige bede ministeren om at blive stående, for der er et par korte bemærkninger. Den første er til fru Johanne Schmidt-Nielsen

Kl. 17:59

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Ministeren mener, at det er centralistisk at gennemføre de minimumsrettigheder, som er at finde i beslutningsforslaget. Kan ministeren forklare mig, hvorfor de her minimumsrettigheder skulle være centralistiske, og hvordan de skulle være i modsætning til, at regeringen har indført nationale test og elevplaner? Det vil sige at forklare mig, hvorfor ministeren mener, at nationale test og elevplaner ikke skulle være udtryk for en centralistisk uddannelsespolitik.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:00

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg nævnte faktisk indirekte de nationale test, for jeg sagde, at vi også havde brugt penge på at udvikle nye evalueringsformer. I det hele taget gik min tale ud på at illustrere, at vi både har været og er klar til at give ekstra penge til folkeskolen, og at vi også har fastsat nogle minimumsrettigheder. Jeg synes bare, at de minimumsrettigheder, som regeringen med et bredt flertal her i Folketing har fastsat, er bedre end dem, Enhedslisten kommer med. Så enkelt er det.

Kl. 18:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er en enkelt kort bemærkning mere fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 18:01

Leif Lahn Jensen (S):

Forslagsstillerne har jo ret i, at grunden til, at de private skoler er blevet større og der er kommet flere af dem, er, at forældrene fravælger folkeskolen. Det er sådan, som jeg ser og hører det. Jeg ved, at en årsag til dette netop er, at klassestørrelserne i de kommunale skoler simpelt hen er for store. Vil undervisningsministeren give mig ret i dette?

Kl. 18:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:01

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg kom til at tænke på noget helt andet nu, hvor hr. Leif Lahn Jensen nævner de frie skoler: Her er der ingen af de centralistiske krav, der er foreslået her i eftermiddag, som gælder. Det er måske derfor, at de er attraktive for nogle, specielt for lærere og folk med nye idéer. Det skulle vi måske tænke lidt mere over.

Kl. 18:01

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Leif Lahn Jensen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:02

Leif Lahn Jensen (S):

Nu er det jo sådan i folkeskolen, at udgiften pr. elev rent faktisk de sidste mange år er faldet. Det kan godt være, at undervisningsministeren mener, at regeringen har givet flere penge til folkeskolen, og det har man måske også, men der er også kommet flere elever – i hvert fald her i de sidste par år.

Men når ministeren siger det, har jeg så ikke ret i, at udgiften pr. elev også har betydning for, at det bliver ringere i folkeskolen, og at det måske er derfor, at det ikke i samme stil er slået igennem på de private skoler?

Kl. 18:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 18:02

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Når der er stigende elevtal, vil der altid være en tendens til, at udgiften pr. elev falder. Det er omvendt, når der er faldende elevtal. Alle de udgiftskrævende tiltag, som jeg her har remset op og ikke vil remse op igen, understreger, at såfremt elevtallet i øvrigt er det samme, er udgiften pr. elev steget, fordi timeforbruget pr. elev er steget, udgifterne til computere, naturfagslokaler og naturfagsbøger er steget, vi har fået en læ-

sehandleplan, der er 230 mio. kr. til efteruddannelse osv. Så hvis man gør det op, er jeg sikker på, at man vil nå frem til, at der alt andet lige er tale om en stigende udgift pr. elev.

Jeg ser det i øvrigt ikke som et mål at sætte udgiften pr. elev i vejret, og hvis der er nogen, der kan påvise, at der er et sted, hvor udgiften er faldet med 0,37 pct., er det ikke nødvendigvis noget, som man skal være fløv over, specielt ikke, hvis pengene er gået til et godt formål.

Kl. 18:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så siger vi tak til ministeren. Og så er det hr. Troels Christensen som ordfører.

Kl. 18:03

(Ordfører)

Troels Christensen (V):

Jeg synes, det er prisværdigt, at forslagsstillerne sætter sig i elevens stol. Det er der kommet ti basale minimumsrettigheder ud af, og de skal så sikre eleverne et minimum af fysiske, pædagogiske og økonomiske betingelser for selve skolegangen.

Venstre kan nok være enig med forslagsstillerne på nogle af områderne, men vi mener ikke, at Folketinget skal lovgive så detaljeret, at skolerne frihed til at tilrettelægge undervisningen bliver hæmmet.

Regeringen har jo sammen andre partier i de sidste par år vedtaget en række love, der skal medvirke til, at folkeskolen og ikke mindst dens elever, lærere og ledere udvikler sig i den retning, samfundet har brug for.

Vi finder det rigtigt, at der peges på visse forhold, der løbende kan udvikles, men vi ønsker, at det sker i et samvirke mellem kommunen, skoleledelsen og ikke mindst forældrene, som er repræsenteret i skolebestyrelserne. Det er jo sådan, at elevernes tarv skal tilgodeses i dette samvirke, og vi er sikre på, at bl.a. forældrene er opmærksomme, hvis betingelserne for god og meningsfyldt undervisning ikke er til stede. Prisen for ikke at have styr på de lokale folkeskoler bliver betalt af politikerne ved det kommende valg – og jeg taler af erfaring.

Venstre har netop vedtaget et folkeskoleoplæg, der rummer en række ideer til, hvordan vi kan videreudvikle vores gode folkeskole. Der er allerede sket mange forbedringer i folkeskolen, siden VK-regeringen kom til, og disse ændringer skal have tid til at bundfælde sig.

Jeg kan bl.a. nævne, at vi jo har vedtaget, at vi skal bruge en stor pose penge til at forbedre alle de fysiske rammer. 25 mia. kr. er der sat af, og de

skal jo primært gå til at investere i sundt indeklima og gode hygiejniske forhold på skolerne. Vi har fået en endnu bedre læreruddannelse, hvor vi får mere faglighed, færre linjefag og mere tid til didaktik og pædagogik. Vi har fået skabt et nyt system, hvor vi får lærere til at undervise specielt i indskoling og udskoling. Det frie skolevalg er blevet udvidet, der bliver obligatorisk sprogstimulering af tosprogede børn, fagligheden er blevet styrket igennem flere timer i dansk og matematik – som ministeren også var inde på det – mere undervisning i engelsk, flere prøver og bindende trinmål og mulighed for reelt differentiering. Og sidst, men ikke mindst, er der de obligatoriske test. Det er jo alt sammen, jeg vil ikke kalde det minimumsstandarder, men jeg vil kalde det værktøjer, værktøjer, som vi stiller til rådighed, for at vi bedre kan nå de mål, vi har sat for vores folkeskole.

Det, det handler om, er jo altså solide faglige og personlige forudsætninger for fortsat uddannelse. Det er det, der er vejen frem, og det er, hvad der skal sikre eleverne og deres forældre.

Vi kan ikke støtte Enhedslistens forslag om minimumsrettigheder for elever i folkeskolen.

Kl. 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg skal lige bede ordføreren om at blive stående; der er en enkelt kort bemærkning fra fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:07

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Ordføreren ønsker ikke at indskrænke skolernes mulighed for selv at tilrettelægge undervisningen, og det mener jeg bestemt heller ikke at forslaget her er udtryk for, tværtimod er Enhedslisten jo varm fortaler for metodefrihed til lærerne.

I den forbindelse vil jeg da gerne spørge ordføreren, hvordan ordføreren kan få det udsagn, at man ikke ønsker at indskrænke skolernes mulighed for selv at tilrettelægge undervisningen, til at stemme overens med læreplaner og nationale test.

Kl. 18:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 18:07

Troels Christensen (V):

Det, at vi har indført læreplaner og nationale test, er, som jeg siger et værktøj, det er et instrument, det er nogle håndtag, man kan dreje på, det er nogle ting, som vi kan bruge ude i skolerne, så ledelserne og forældrene i samvirke kan

finde ud af, hvor langt den enkelte elev er nået i forhold til de mål, der er sat op. Og på den måde vil jeg ikke opfatte det som minimumsstandarder, men som værktøjer.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:08

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Det er korrekt, at det er håndtag, man *kan* dreje på, men kan vi ikke blive enige om, at det er håndtag, man *skal* dreje på på den enkelte skole?

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:08

Troels Christensen (V):

Jo, det er rigtigt, at det er værktøjer, vi skal bruge ude i folkeskolen, og vi mener også, det er rigtigt at stille disse værktøjer til rådighed, for det er altså noget, som man har skreget efter i meget lang tid, nemlig at man virkelig får nogle muligheder for at kunne sammenligne og sikre, at den enkelte forælders barn også når de mål, som der nu engang er sat. Så som pædagogiske værktøjer er det her virkelig noget, der har sendt folkeskolen fremad og ikke sat den tilbage.

Kl. 18:08

Anden næstformand (Søren Espersen):
Så siger vi tak til ordføreren, og den næste ordfører er fru Julie Rademacher.

Kl. 18:09

(Ordfører)

Julie Rademacher (S):

Der sker i disse år store forandringer i folkeskolen, og det er afgørende, at vi lovgivningsmæssigt følger med og understøtter den udvikling og de udfordringer, som både lærere og elever møder ude i den virkelige verden.

En væsentlig grund til, at vi ikke kan stemme for Enhedslistens minimumsrettigheder, er, at vi ikke ønsker at fratage det lokale kommunale selvstyre en række muligheder for selv at kunne prioritere og træffe beslutninger.

Med hele ti forslag, der omfatter alt fra pladskrav til it-udstyr, synes vi, at Enhedslisten gaber over lige lovlig meget. Hvis Enhedslisten mener det alvorligt, vil jeg opfordre til, at man fremsætter nogle af forslagene enkeltvis. Jeg er sikker på, at der er dele af forslaget, som vi kan nå til enighed om. F.eks. er vi, som jeg har antydnet tidligere, åbne over for en diskussion om klassekvotienter i folkeskolen. Med vores velfærdsrettigheder har vi godt nok foreslået et loft på 24

elever, mens Enhedslisten foreslår 22 elever, men tankegangen er jo den samme. Helt afgørende for os er det dog, at vi indfører nogle få og enkle rettigheder.

Vi kan ikke stemme for det samlede forslag her, da vi frygter, at sådanne justeringer vil føre til en uhensigtsmæssig centralisering. Det er ikke socialdemokratisk politik. Her mener vi, at det er afgørende, at beslutningskompetencen primært ligger ude i kommunerne.

En anden grund til, at vi ikke kan stemme for forslaget, er, at Enhedslisten igen ikke har økonomien med. Det koster jo at gennemføre så omfattende tiltag, og her er det vigtigt, at vi er ansvarlige i forhold til vores økonomiske prioriteringer. Hvad kommer det til at koste, og hvor skal pengene tages fra?

I vores finanslovforslag for 2008 har vi indfaset vores forslag til velfærdsrettighederne løbende, hvor bl.a. klassekvotienten på 24 elever indgår. Det er en sådan økonomisk ansvarlighed, jeg efterlyser i forbindelse med mange af disse ellers udmærkede forslag. Socialdemokraterne har et forlig med en række partier om folkeskolen, og der er flere af de ting, der er indeholdt i forslaget, som er omfattet af dette forlig. Tusind tak for ordet.

Kl. 18:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til fru Julie Rademacher. Så er det hr. Martin Henriksen som ordfører.

Kl. 18:11

(Ordfører)

Martin Henriksen (DF):

Enhedslistens påpeger ganske rigtigt en række elementer i vores fælles folkeskole, som vi kan og bør rette op på. I Dansk Folkeparti deler vi Enhedslistens ambition om, at folkeskolen i højere grad skal være styret af Folketinget og dermed af staten. Man kan så diskutere, hvor langt ned i detaljen, man skal gå. Men at der er behov for en strammere styring af kommunerne på visse områder, er helt klart. Her kan vi følge en del af Enhedslistens tankegang på skoleområdet.

Det største problem i folkeskolen er nok de nedslidte skoler. Her bør Folketinget tildele ekstra ressourcer til folkeskolen. Derfor er vi også tilfredse med regeringens udspil til en kvalitetsreform, hvor man netop lægger op til en pulje, hvorfra der skal komme penge til renovering og nybyggeri. I den henseende vil Dansk Folkeparti gerne foreslå, at når staten sælger ud af sine aktiver – det kunne f.eks. være DONG – skal en del

af indtægten gå til netop renovering og nybyggeri på folkeskoleområdet.

Enhedslisten foreslår, at der maks. må være 22 elever i en klasse. For ikke så lang tid siden foreslog Socialdemokraterne maks. 24 elever i en klasse. Det næste bliver vel maks. 20 eller 19 elever i en klasse, og hvis der er andre bud – nogle højere, nogle lavere – så synes jeg bare, man skal sige til. Det lyder godt, men er vel en anelse populistisk.

I Dansk Folkeparti så vi hellere, at Folketinget aktivt påbegyndte en diskussion om, hvorvidt øget brug af holddannelse ikke også var en vej frem. En øget brug af holddannelse vil også kunne betyde færre elever til den enkelte lærer. Jeg har noteret mig, at Enhedslisten også taler varmt om holddannelse i beslutningsforslaget, og det vil jeg gerne kvittere for. Jeg tager det som udtryk for en fornuftig udvikling hos Enhedslisten.

For Dansk Folkepartis vedkommende er forslaget om en klassekvotient på 22 eller 24 et forslag, som vi før har afvist, men vi indgår gerne i diskussioner med de relevante aktører på folkeskoleområdet.

Enhedslisten nævner også, at der skal være bedre kontrol med kommunernes overholdelse af minimumstimetallet og det vejledende timetal, og det er et rigtig godt forslag, som Dansk Folkeparti før har luftet. Det er naturligvis kun rimeligt, at man overalt i landet ved, hvad man får, når man melder sit barn ind i den lokale folkeskole. Pensummet og antallet af timer bør være så ens som overhovedet muligt.

Dansk Folkeparti er også enige i den konklusion, som Enhedslisten kommer med, nemlig at alt for mange lærere ikke er uddannet i det eller de fag, som de rent faktisk underviser i. Derfor har vi indført årlige kvalitetsrapporter, hvor kommunerne år for år skal redegøre for udviklingen i antallet af lærere med linjefag. Kvalitetsrapporterne er med til at lægge et pres på kommunerne med henblik på at sikre en god og ansvarlig kvalitet i folkeskolen.

Der er i de seneste år taget en lang række initiativer på folkeskoleområdet. Disse initiativer trækker i den rigtige retning efter Dansk Folkepartis mening.

I Dansk Folkeparti har vi det godt med at være med i forligskredsen omkring folkeskolen. Her har vi bl.a. været med til at vedtage flere matematiktimer og dansktimer, og i år kommer der flere timer til historiefaget. De nationale test og de obligatoriske afgangsprøver er med til at

understrege folketingsflertallets ønske om øget vægt på faglighed i grundskolen. Skriftlige elevplaner sikrer et bedre samarbejde mellem skolen og den enkelte familie. Disse andre initiativer er Enhedslisten imod. Det er trist.

For at opsummere: Der er en række udmærkede initiativer, men der er også en række fejlkonklusioner i forslaget. Derudover er der en række underlige eksempler i bemærkningerne til forslaget, eksempelvis beklager Enhedslisten sig over, at alt for mange børn går i privat- eller friskole. Enhedslisten mener, at antallet af elever i folkeskolens klasser er medvirkende årsag til, at en del forældre vælger folkeskolen fra og de frie skoler til. Her er det bemærkelsesværdigt, at det sted i landet, hvor flest forældre vælger en friskole til deres børn, netop også er det sted, hvor Enhedslisten har siddet med ansvaret for folkeskolen. I Københavns kommune, hvor Enhedslistens tidligere skoleborgmester, Per Bregengaard, tvang folkeskolen i knæ rent økonomisk, går 20 pct. af eleverne i en privat- eller friskole. På landsplan er tallet 12 pct. Så gad vide, om Enhedslisten tænkte på sig selv, da man skrev bemærkningerne til lovforslaget. Hvis antallet af elever i friskoler kan sammenlignes med kvaliteten af den lokale folkeskole, står det slemt til i København.

Så det eneste, man kan konkludere ud fra forslagets logik, er, at københavnernes nok snart bør overveje at udskifte et over 100 år gammelt socialdemokratisk styre støttet af venstrefløj i København. Det kunne være en god begyndelse hen imod en bedre folkeskole, i hvert fald for hovedstadsområdet.

Det er også bemærkelsesværdigt, at Enhedslisten i bemærkningerne til forslaget kritiserer regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet for at have indført en række bureaukratiske krav i folkeskolen, alt imens man i forslaget opremser nye initiativer, som alt andet lige vil medføre mere bureaukrati. Det er naturligvis sådan, at skal Folketinget ind og stille nogle krav og kontrollere, om disse krav bliver overholdt, så vil der være et element af papirarbejde involveret. Her hænger argumentationen heller ikke sammen.

Derudover er forslaget ufinansieret, så alt i alt kan Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget. Nu håber vi så i forbindelse med kvalitetsreformen at få afsat en pulje til renovering og nybyggeri på folkeskoleområdet. Det er her, Folketingets partier bør lægge deres arbejdsindsats i den

kommende tid. Det vil Dansk Folkeparti i hvert fald gøre.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg beder ordføreren om at blive stående, der er en kort bemærkning fra fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:16

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Jeg vil starte med at sige, at Enhedslistens intention bestemt ikke er, at skolen i højere grad skal styres af staten. I modsætning til Dansk Folkeparti og regeringen mener vi sådan set, at man burde skabe en lang større grad af frihed til, at den enkelte skole selv tiltæller undervisningen. Til gengæld mener vi i Enhedslisten, at man fra Folketingets side må sikre, at der er nogle ordentlige fysiske rammer for undervisningen, og det kræver selvfølgelig, at der følger ressourcer med.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge Dansk Folkeparti om, hvor mange elever Dansk Folkeparti mener er passende sidder i en folkeskoleklasse, hvis de skal have mest ud af undervisningen.

Kl. 18:16

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:16

Martin Henriksen (DF):

Dansk Folkeparti tager til efterretning, at Enhedslisten tilsyneladende trækker sit beslutningsforslag tilbage. Jeg ved så ikke, om der er grund til at fortsætte diskussionen.

Kl. 18:17

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:17

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

Vi trækker ikke vores beslutningsforslag tilbage!

Der blev ikke svaret på det spørgsmål, som jeg stillede, nemlig hvor mange elever der maksimalt kan sidde i en klasse, hvis man skal sikre en god undervisning i folkeskolen.

Kl. 18:17

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 18:17

Martin Henriksen (DF):

Vi er tilhængere af den nuværende klassekvotient på 28, hvor der er mulighed for, at kommunalbestyrelsen i særlige situationer kan forhøje den til 30.

Jeg konstaterer bare, at hvis Enhedslisten i dag siger, at man er imod, at der centralt stilles krav til folkeskolen, må det betyde, at man trækker beslutningsforslaget tilbage, for der er i beslutningsforslaget et, to, tre, fire, fem, seks, syv, otte, ni, ti centralt fastsatte krav til folkeskolen.

Kl. 18:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Det er endnu en kort bemærkning. Den er fra hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 18:17

Leif Lahn Jensen (S):

Uden at lyde uforkammet kan jeg i hvert fald se på Martin Henriksen, at han har gået i skole, efter at jeg gik der. Det kan jeg jo se på dig. Men det undrer mig egentlig lidt, at du har været der, for det er ikke det, jeg ligesom kan fornemme på det, du siger ...

Kl. 18:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Jeg må lige afbryde. Man skal huske tiltaleformerne. Det er meget vigtigt, og det er blevet påpeget flere gange.

Kl. 18:18

Leif Lahn Jensen (S):

Jeg synes ellers, at jeg gjorde mit yderste, men jeg beklager.

Kl. 18:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Man argumenterer heller ikke med formanden, tak.

Kl. 18:18

Leif Lahn Jensen (S):

O.k.

Det, jeg vil sige, er, at jeg derfor hører, du siger, hr. Martin Henriksen, at det, Dansk Folkeparti vil, er, at I vil stramme op på skolerne, og derfor ønsker I statsstyring. Dansk Folkeparti har altså været med til at udsulte de her. Det har jeg som gammel formand for børn og unge-udvalget i Norddjurs Kommune set. I er kommet med forslag, som ikke har været fuldt finansieret.

Mener Dansk Folkeparti virkelig, at det er i orden, at regeringen og Dansk Folkeparti tager penge fra kommunerne, hvorefter man skælder ud over, at de ikke gør det godt nok?

Kl. 18:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Inden ordføreren får ordet, vil jeg sige, at direkte tiltale også gælder f.eks. »I«. Man skal undgå direkte tiltaleformer og nøjes med de tiltaleformer, som vi har, nemlig tredjeperson eller partinavn.

Ordføreren.

Martin Henriksen (DF):

Jeg ikke enig i, at Dansk Folkeparti har været med til at forringe folkeskolen. Jeg mener faktisk, at de beslutninger, der blev truffet i forligskredsen om folkeskolen, har ført til forbedringer og har været helt nødvendig ændringer af folkeskolen, specielt når man ser på, at den folkeskole, der har været i Danmark i årtier, ikke har formået at levere tilfredsstillende resultater.

Til det om statsstyring siger vi bare, at vi i Dansk Folkeparti synes, at det er helt i orden at Folketinget, staten, stiller nogle krav til skolerne og kommunerne med hensyn til, hvad der er ret og rimeligt i folkeskolen. Derfor synes vi også, at det er et udmærket folkeskoleforlig, fordi det netop stiller nogle centrale krav til, hvad der er ret og rimeligt i folkeskolen.

Jeg har så bare i et forsøg på at være morsom – det kan godt være, at det ikke er lykkedes – konstateret, at man ikke kan fremsætte et beslutningsforslag, hvor man kritiserer regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet for stille bureaukratiske krav til folkeskolen, når man selv gør det samme.

Kl. 18:20

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så siger vi tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Nanna Westerby.

Kl. 18:20

(Ordfører)

Nanna Westerby (SF):

Da SF's ordfører ikke er til stede, skal jeg meddele, at SF støtter det her forslag, på trods af at detaljeringsgraden i minimumsrettighederne er lidt større, end hvis vi selv have forslået dem.

Hvis vi skal skabe en folkeskole af højeste kvalitet, skal rammerne også være til det. Det er langt fra tilfældet i dag, hvor nedskæringerne har ramt folkeskolen hårdt, som vi kan se det med den stigende klassekvotient.

De foreslåede minimumsrettigheder vil særlig komme de elever til gode, som har svært ved at klare sig i skolen. Styrket skole-hjem-samarbejde, sikring af specialundervisningen og mindre klassestørrelser vil give dem bedre muligheder. Der er et stort behov for, at folkeskolen samler alle børn og unge op, og derfor støtter SF det her forslag. Tak for ordet.

Kl. 18:21

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren.

Jeg må igen sige, at det også er normalt, at man, når man kommer op på talerstolen, siger

goddag til formanden og også hilser, når man går ned. Der er mange ting, der skal erindres. Prøv at huske det.

Den næste ordfører er hr. Henrik Rasmussen, værsgo.

Kl. 18:21

(Ordfører)

Henrik Rasmussen (KF):

Vi er som Konservative overhovedet ikke modstandere af, at folkeskolen får ekstraressourcer at gøre godt med, men de ekstra midler skal bruges med omtanke, have et mål og en mening.

Dette forslag er desværre et væsentligt indgreb i det kommunale selvstyre. Der er heldigvis allerede flere kommuner, som lever op til nogle af de enkelte minimumskrav, som Enhedslisten her foreslår, f.eks. to årlige forældremøder og it i klasseværelserne. Her fristes man til at sige: I de klasseværelser, hvor der er plads til det naturligvis.

Isoleret set virker de enkelte forslag til at have ganske udmærkede hensigter, men vi Konservative mener ikke, at dette forslag vil gøre folkeskolen bedre, og vi mener, at det må være op til den enkelte kommune og skole at vurdere, hvordan deres ressourcer bedst anvendes, så den enkelte elev får den mest optimale uddannelse.

Kl. 18:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Jeg skal også selv huske ting, kan jeg se.

Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Kl. 18:23

(Ordfører)

Morten Østergaard (RV):

Der er en del af de rettigheder, som Enhedslisten her foreslår, der allerede er rettigheder, eftersom de er bestemt af folkeskoleloven, som f.eks. at have ret til undervisning i de vejledende minimumstimetal. Det er selvfølgelig sådan set værd at diskutere forslagets enkelte elementer, men det, der er det samlede problem, og som også har været en del af diskussionen, er jo selvfølgelig, at man på den måde her – altså ved at sætte det op som rettigheder – fjerner en meget væsentlig fleksibilitet og ligesom flytter fokus væk fra, at vi har en lokal folkeskole, hvor undervisningen tilrettelægges lokalt af uddannede lærere i samarbejde med forældrene, med eleverne og med ledelsen, og at det er det, der er kernen i at få en god folkeskole.

Jeg er ikke i tvivl om, at Enhedslisten med det her ønsker at bidrage til en udvikling af folke-

skolen, og det er vi sådan set meget enige i. Jeg kan da ikke lade være at trække på smilebåndet, når man i dag skal høre ordføreren for Venstre sige, at Folketinget ikke skal lovgive så detaljeret, at skolens frihed til at tilrettelægge undervisningen hæmmes. Javel så! Der tror jeg nok, at man kan finde to-tre stykker i folkeskolen, der mener, at det nøjagtig er det, man fra Venstres side har gjort med den folkeskolelovgivning, der er blevet gennemført de seneste år.

Jeg kan forstå, at også Socialdemokraterne synes, det vil give en u hensigtsmæssig centralisering; det håber jeg også vi kan forfølge nærmere.

De Konservative talte om et væsentligt indgreb i det lokale selvstyre.

Jamen jeg synes sådan set det er godt, hvis vi med den her debat kan komme derhen, at vi alle sammen er enige om at sætte noget mere fokus på at sikre det lokale selvstyre, som bestemt ikke har haft alt for gode vilkår siden det sidste folkeskoleforlig.

Men det, der er vores tilgang til det, er, at lysten og viljen til at lære og videreudanne sig bliver skabt i folkeskolen, og en god folkeskole er en del af fundamentet for den enkelte og for, at vi får et kreativt Danmark. Folkeskolen skal forbedres og videreudvikles, så der både bliver taget hensyn til den enkelte elev og fællesskabet. Fagligheden er vejen til hver enkelt elevs personlige udvikling, og et undervisningsmiljø uden mobning og med sund kost og idræt giver gode betingelser for det. Men det helt centrale for os er lærernes og elevernes samarbejde med forældrene.

Regeringens vision for folkeskolen er en centralt styret folkeskole, som er præget af viden, der kan måles, og statens kontrollerende test. Vi ønsker at gå en anden vej, vi ønsker skolebørn, som forholder sig kritisk og sætter spørgsmålstegn ved det etablerede, børn, som er nytænkende og kreative med en solid faglig ballast, og det stimuleres altså ikke af statslig kontrol, uanset om det kommer fra regeringen eller det kommer pakket ind i fine intentioner, men som rettigheder, som vi ser her.

Derfor lægger vi op til en videreudvikling af den danske folkeskole, som vi kender den i dag, og der er behov for en skole baseret på tillid og ansvar, ikke på test og kontrol.

Forbedring af folkeskolen skal ske igennem en kreativ grundskole med høj faglighed, som sikres bedst ved, at lærerne er godt uddannede, og det er derfor, det netop indgåede forlig om læreruddannelsen skal have tilført flere penge.

Lærernes efteruddannelse skal opprioriteres, så lærerne løbende kan tilegne sig nye pædagogiske og faglige værktøjer, og hver enkelt skole skal have en handlingsplan med et 5-årigt perspektiv, der skal sikre mere rummelighed i skolen og bedre muligheder for socialt udsatte elever. Og så skal den nuværende 10. klasse løftes og videreudvikles, så vi sikrer en bedre overgang til ungdomsuddannelserne.

Alt i alt foreslår vi, at der på finansloven afsættes 600 mio. kr. til en handlingsplan for en videreudvikling og en modernisering af den danske folkeskole, men det bliver med udgangspunkt i netop det, at det er en folkeskole, som udvikles lokalt, og hvor det helt centrale er lærernes motivation og deres uddannelse samt samarbejdet med eleverne og forældrene og den lokale ledelse.

Kl. 18:26

Anden næstformand (Søren Espersen):

Vi siger tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Johanne Schmidt-Nielsen.

Kl. 18:27

(Ordfører for forslagstillerne)

Johanne Schmidt-Nielsen (EL):

I den seneste tid og særlig under valgkampen har der været fokus på folkeskolen og på rettigheder. Folkeskolen var en af SF's mærkesager, og Socialdemokraternes oplæg til kvalitetsreform opererer med velfærdsrettigheder i folkeskolen. Klassekvotienterne i folkeskolen var også et tema under valgkampen, og derfor er der også rigtig god grund til, at Enhedslisten genfremsætter det her beslutningsforslag. Klassekvotienterne i folkeskolen er en del af en større helhed, hvilket det her forslag gør klart.

Enhedslisten ønsker med forslaget at skabe gode rammer for folkeskolen. Der skal være sikkerhed for, at de fysiske rammer er i orden både i Søllerød og i Silkeborg. Det er også meget vigtigt, at folkeskolen er attraktiv i forhold til privatskoler, som vi også skriver i bemærkningerne til forslaget, fordi folkeskolen er en af de institutioner, der sikrer sammenhængskraften i det danske samfund, et samfund, der på mange planer bliver mere og mere opdelt. Siden 1970 er antallet af elever i privatskoler blevet fordoblet. Mere end 10 pct. af samtlige elever går i dag i private skoler.

Det vil koste omkring 15 mia. kr. at gennemføre det her forslag. Det er dyrt, men det er en helt afgørende investering i vores fælles fremtid,

der vil skabe gode rammer for et socialt bæredygtigt samfund.

Det her handler ikke om, at folkeskoler skal være ens overalt, og det handler ikke om, at alt skal styres fra centralt hold og reguleres ned i den mindste detalje – slet ikke. Mangfoldigheden trives under gode rammebetingelser, men ringe rammevilkår og presset økonomi skaber stress, standardisering og fabriksdisciplin.

I modsætning til regeringen mener vi altså i Enhedslisten, at der skal være metodefrihed, og at der skal være gode muligheder for, at de enkelte folkeskoler kan tilpasse sig de konkrete lokale omstændigheder, men det skal ikke være sådan, at man går på kompromis med grundlæggende rettigheder og et godt læringsmiljø.

I forslaget har vi specificeret ti minimumsrettigheder, som vil sikre gode rammer for folkeskolen. Det er en stor fejltagelse at forbinde minimumsrettigheder med centralisme og kontrolmani. Den slags overlader vi til regeringen. Enhedslisten ønsker at skabe gode rammer for, at vores fælles folkeskole trives og udfolder sig frit, og jeg vil da bide mig fast i, at der rundt omkringfra blev taget positivt imod dele af de rettigheder, som er skitseret i forslaget.

Kl. 18:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 21: Forslag til folketingsbeslutning om ændring af folkeoplysningsloven, så religiøse forkyndere ikke kan modtage økonomisk tilskud.

Af Morten Messerschmidt (DF) m.fl.
(Fremsættelse 07.12.2007).

Kl. 18:30

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Undervisningsministeren.

Kl. 18:30

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Baggrunden for forslaget er en sag fra Århus Kommune, som i 2006 udbetalte tilskud til foreningen Lighed og Broderskab, som anvendte det kommunale tilskud til husleje, til børne- og ungdomsaktiviteter og til koranskole. Foreningen opfordrede samtidig muslimer til ikke at stemme eller stille op til byråds- eller folketingsvalg, da foreningen anser det for uislamisk.

Jeg vil gerne understrege, at jeg godt forstår intentionen med forslaget, som går ud på, at det ikke skal være muligt at give støtte over folkeoplysningsloven til gudsdyrkelse, men jeg er ikke sikker på, at forslaget er nødvendigt.

Folkeoplysningsmidler skal jo fastholdes til folkeoplysende virksomhed og ikke finansiere religiøs forkyndelse. Lovens virkefelt blev præciseret i folkeoplysningsloven i år 2000, og regelgrundlaget udelukker tilskud til gudsdyrkelse. Der blev dengang som noget nyt indsat en overordnet formålsbestemmelse, som tager udgangspunkt i de værdier, der i generationer har været udgangspunktet for den folkeoplysende virksomhed. Med respekt for initiativtagernes forskellige holdninger sikrer loven tilskud og lokaler til den frie folkeoplysende virksomhed, som bygger på fællesskab og de enkelte initiativtageres idégrundlag.

Det blev endvidere fastsat, at den frie folkeoplysende virksomhed skal være etableret af en folkeoplysende forening med vedtægt for at være tilskudsberettiget eller for at få anvist lokaler. Foreningens virksomhed skal ligge inden for lovens formålsbestemmelser, og med dette nye formål og med foreningsbegrebet har folkeoplysningsudvalgene og kommunalbestyrelserne fået et arbejdsredskab, som sætter dem i stand til at sætte rammer for, hvad der kan godkendes som støtteberettigende virksomhed, og det fremgår klart, at det ikke er al aktivitet, som kan og skal støttes.

Kommunerne har hermed fået et mere præcist grundlag og fået redskaber til at sondre mellem, hvad de ser som folkeoplysende virksomhed, og hvad der ikke er folkeoplysende virksomhed.

Det følger som sagt af regelgrundlaget i dag, at der ikke ydes kommunalt tilskud til folkeoplysende voksenundervisning eller frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde, hvis formålet er gudsdyrkelse. Det blev understreget under behandlingen i 1999-2000, at spejderforeninger naturligvis godt kan modtage kommunal støtte